

Samverkan Utveckling Föräldraskap

för barn och föräldrar i familjer där en förälder har intellektuell funktionsnedsättning, NPF eller andra kognitiva svårigheter

Digital Nationell
SUF-Konferens
9 maj 2023

www.regionuppsala.se/suf

Varmt välkommen till Nationella SUF-konferensen 2023

Samverkan Utveckling Föräldraskap

Det ses som en självklarhet att samhället ska erbjuda föräldrar förebyggande och tidiga insatser som stärker deras föräldraförmåga och främjar barnens hälsa och utveckling. Föräldrar som har intellektuell funktionsnedsättning, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar eller andra kognitiva svårigheter kan dock behöva anpassat stöd för att stärkas i sitt föräldraskap.

Föräldraförmåga kan utvecklas om information och stöd anpassas utifrån föräldrars och barns respektive behov. Detta förutsätter dock att samhället har kunskap och arbetssätt för att kunna erbjuda föräldrar med kognitiva svårigheter kompensation och anpassat stöd.

Det handlar om barnet – två FN konventioner!

Dagens barn är morgondagens föräldrar. Barn har rätt till goda uppväxtvillkor och rätt att utvecklas utifrån sin fulla potential (FN:s konvention om Barnets rättigheter).

För att göra detta möjligt för alla barn betonar FN, i Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (artikel 23), att föräldrar med funktionsnedsättning har rätt till anpassat föräldraskapsstöd i barnets eller ungdomens alla utvecklingsfaser.

SUF-Kunskapscentrum med barnets bästa i fokus

SUF-Kunskapscentrum samlar, utvecklar och sprider kunskap om föräldraskapsstöd i familjer där en förälder har intellektuell funktionsnedsättning, förvärvad hjärnskada, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar eller andra kognitiva svårigheter som påverkar deras föräldraförmåga.

SUF-Kunskapscentrum samfinansieras av Region Uppsala och Uppsala läns kommuner.

Konferensen vänder sig till alla som har intresse av frågor om anpassat föräldraskapsstöd, så som yrkesverksamma, föräldrar och anhöriga som möter föräldrar med kognitiva svårigheter liksom brukarorganisationer och beslutsfattare på nationell, regional och lokal nivå. Berörda verksamheter är till exempel mödra-/barnhälsovård, förskola/skola/särskola, socialtjänst, LSS, habilitering och psykiatri.

Huvudtalare 2023 - Lotta Borg Skoglund

Lotta brinner för kunskapshöjande insatser i samhället och hon är författare, en flitigt anlita föreläsare och samhällsdebattör i media i frågor om NPF, samsjuklighet, brukar- och anhöriginflytande.

Hon är överläkare och specialist i allmänmedicin och psykiatri, docent i psykiatri vid Uppsala universitet och grundare av Smart Psykiatri. Lotta har en särskild kompetens inom komplex samsjuklighet (psykiatrisk och kroppslig), kvinnor och hormoner samt läkemedelsbehandling. Idag delar hon sin tid mellan kliniskt arbete, utbildning och forskning.

Digital SUF-Konferens

Datum: 9 maj 2023 kl. 08.30-15.30

Plats: Online

Föranmälan Ingen föranmälan krävs

Kostnad: Kostnadsfritt

Konferenslänk: Publiceras 7 maj på www.region uppsala.se/suf

Samverkan Utveckling Föräldraskap

för barn och föräldrar i familjer där förälder har intellektuell funktionsnedsättning, NPF eller andra kognitiva svårigheter

Program tisdag 9 maj 2023 kl. 08.30-15.30

08.00 Digital Incheckning

08.30 Välkommen

08.40 Barnets rättigheter, överallt, hela tiden

Barnombudet om barnkonventionens roll som lag, vägledning och relevans för SUFs målgrupper.
Lisa Skiöld, Verksamhetschef, Barnombudet i Uppsala län

08.55 Risker och möjligheter för föräldrar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

Lotta utgår från begreppet psykisk hälsa. Det handlar om förmågan att förstå och reglera sina känslor och handlingar liksom förmåga att hantera och acceptera förändring samt att upprätthålla goda relationer. Allt detta påverkar vår psykiska hälsa och är centrala för att förstå NPF och föräldraskap. Presentationen visar på vikten och vinsten med kunskap i alla led när det gäller NPF och föräldraskap.
Lotta Borg Skoglund, Specialist i allmänmedicin och psykiatri, SMART Psykiatri

09.40 Paus 15 min

09.55 Förstå familjen - ett verktyg för dig som möter föräldrar med kognitiva svårigheter

Verktyget innehåller kunskap, berättelser och frågor att fundera och resonera kring. Framför allt är Förstå familjen fyllt med konkreta tips och förslag på hur du kan säga och göra för att nå fram, förstå mer, guida i föräldraskapet och ge rätt stöd.
Kristin Eliasson och Åsa Davidsson, Regionutvecklare, Kunskapscentrum för jämlik vård i Västra Götalandsregionen

10.25 Bensträckare 5 min

10.30 Forskning på två kvartar:

Föräldramentalisering hos mödrar med lindrig intellektuell funktionsnedsättning eller adhd: betydelsen av övergreppserfarenheter och psykosocial risk

Nedsatt föräldramentalisering är kopplat till omvårdnadssvårigheter. Mödrar med intellektuell funktionsnedsättning löper förhöjd risk för omvårdnadssvårigheter, men det finns ingen kunskap om dessa mödrars förmåga att mentalisera sina barn. I denna studie undersökte vi därför föräldramentalisering hos mödrar med lindrig IF, samt hos jämförelsemödrar med adhd, i relation till mödrarnas erfarenheter av övergrepp och vanvård, samt deras psykosociala risknivå.
Mårten Hammarlund leg. psykolog, doktorand vid Psykologiska institutionen, Stockholms Universitet

10.45 Socialsekreterares uppfattningar av att bedöma föräldrakapacitet hos föräldrar med intellektuell funktionsnedsättning

Socialsekreterare bedömer behovet av stöd eller placering i de fall där barnet riskerar att fara illa, och bedömning av föräldrakapacitet har en central plats. Vår studie syftade till att undersöka socialsekreterares uppfattningar av att bedöma föräldrakapaciteten hos föräldrar med intellektuell funktionsnedsättning, vilkas barn är överrepresenterade att placeras utanför familjen.
Jerry Norlin, doktorand vid Institutionen för Hälsa och Välfärd, Högskolan Dalarna
Eva Randell, Universitetslektor, Institutionen för socialt arbete, Uppsala Universitet

11.00 Bensträckare 10 min

11.10 Från frustration till förståelse

Tillgång till strategier underlättar kommunikation mellan föräldrar och förskola. Yrkesverksamma kan ha svårt att nå fram kring behov som de ser och föräldrar upplever stress. Presentationen beskriver, med konkreta exempel på anpassningar, hur ett gott samarbete kan utarbetas mellan familjeteam och förskoleverksamhet.
Lena Tengblad, Familjebehandlare och Helen Rannby, Rektor, Heby kommun

11.35 Mitt vuxenliv – Livskunskap

Arvsfondsprojektet "Mitt vuxenliv - Livskunskap" skapar möjligheter för personer med intellektuell funktionsnedsättning att utveckla sin förmåga att göra informerade val om vuxenlivet och ett eventuellt föräldraskap. Förmågan övas genom kognitivt tillgängliga material och verktyg som kompletteras med handledningar för personal och anhöriga. Mitt Vuxenliv har tillsammans med projektägaren Riksförbundet FUB ansökt hos Skolverket om att lägga till ämnet Livskunskap i kursplanen för anpassad gymnasieskola.

Ewa-Maj Rasmusson Säter, Projektledare, Mitt vuxenliv - Livskunskap, FUB

12.00 LUNCH 60 min

13.00 Min mamma har IF

Föräldrar med intellektuell funktionsnedsättning (IF) är en heterogen grupp och föräldraskapet påverkas av olika skydds- och riskfaktorer. Kunskapen om hur det är för barn att växa upp med en förälder med IF är dock knapphändig. Röster från barn är mycket viktiga.

I denna presentation berättar en ungdom om hur det varit för henne att växa upp med en mamma med IF. Presentationen vittnar om en kärleksfull relation med en mamma med såväl styrkor som sårbarheter. Presentationen rör också upplevd påverkan på egen utveckling, strategier för anpassning, samt skyddsfaktorer runt familjen.

Barn till mamma med IF

13.30 Att ta fram en vägledning till den som möter föräldrar med kognitiva svårigheter

Bland yrkesverksamma är medvetenheten hög om att man möter många familjer där föräldrar har kognitiva svårigheter. Det finns behov av ökad kunskap om anpassat bemötande, strukturerat arbetssätt och samordning av insatser. För att familjerna ska få jämlikt stöd ställs det krav på ett systematiskt arbetssätt. Region Örebro län delar med sig av sin vägledning.

Maria Zennertun, Specialpedagog och Elisabeth Ljunglöf, Verksamhetschef, Vuxenhabiliteringen, Region Örebro län

14.00 Paus 20 min

14.20 Caféverksamhet för föräldrar med kognitiva svårigheter och deras barn

Tierps kommuns familjestödsenhet har en riktad caféverksamhet för föräldrar med kognitiva svårigheter och deras barn. Caféet är en mötesplats på kommunens Öppna förskola. Syftet är att främja lek och aktivitet för barnen, kunskapsutveckling i föräldraskapet, skapa tillit till familjestöd samt att förebygga social isolering. Teman vid träffarna kan vara känslor, barnsäkerhet, vägledning och gränssättning. Gruppledarna berättar om caféverksamhetens upplägg. Två föräldrar medverkar och beskriver värdet av torsdagsträffarna för sig och sina barn.

Ann Nilsson och Jennie Hamberg Larsson, Familjehandlare, Familjestödsenheten, Tierps kommun

15.00 Trygghet Ur Stöd – ett nytt verktyg för att mötas i samtal om föräldraskap och psykisk ohälsa eller Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF)

Föräldrar med NPF eller psykisk ohälsa står ofta inför fler och andra utmaningar än andra föräldrar. De upplever ofta att det generella föräldrastödet inte täcker deras frågor och behov.

I studiecirkeln och webbutbildningen *Trygghet Ur Stöd* möts föräldrarna för att tillsammans fundera och få insikter runt de utmaningar man står inför som förälder, men också för att få hjälp med att få syn på sina styrkor.

Sara Jonåker, Projektledare och Annica Larsson, Projektmedarbetare, Bräcke projekt TrUst

15.30 Konferensdagen slut

www.regionuppsala.se/suf

